

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI
TOVARNE OBUTVE

Peko

čevljar

TRZIČ

LETNIK XIII

STEVILKA 11

NOVEMBER

Poslovno poročilo za 9 mesecev 1973

V »čevljarjevih obvestilih« smo že objavili podatke o doseženih poslovnih rezultatih v mesecu septembru, zato želimo v tem zapisu objasniti najbistvenejše kazalce za vseh prvih devet mesecev letošnjega leta.

V proizvodnji obutve dosežamo načrtovane rezultate in smo jo pri korigiranih parih povečali v primerjavi z lanskim letom za 3%. V istem razmerju so se povečale tudi proizvodne delovne ure tako, da je količinska produktivnost na proizvodnega delavca ostala ista.

V vzporednih dejavnostih, razen v usnjarni, ki je v oktobru prenehala s proizvodnjo, se je obseg proizvodnje v primerjavi z lanskim letom

povečal, trenutne težave pri izkoriščanju kapacitet pa so v glavnem prehodnega značaja, ker naročila za pomladno sezono pritekajo postopoma.

Že v poslovnem poročilu za I. polletje smo ugotovili, da proizvodnja, oziroma prodaja obutve predstavlja v našem podjetju le še dobro polovico celotnega dohodka tovarne, kar v njem močno na stopa tudi eksterna realizacija gumarne, plastike, usnjarne in poliuretana ter naša kooperantska dejavnost. Zaradi take strukture v analizah produktivnosti na vse zaposlene izkazujemo navidezno 3% padec, kar bi lahko pomenilo, da se nam je nesorazmerno povečalo število režijskih delavcev, toda

prav zaradi novih in razširjenih vzporednih dejavnosti je bilo to nujno, saj te dejavnosti nosijo tudi nov dohodek, ki bistveno vpliva na finančne rezultate podjetja.

Ko smo že pri finančnih rezultatih, želimo z njimi tudi nadaljevati. Kot smo predvidevali, nanje že vplivajo boljši rezultati, ki jih dosegamo s prodajo jesensko-zimskih izdelkov in pričakujemo, da se bo rezultat do konca leta še izboljšal. V I. polletju je namreč negativno vplivala na finančne rezultate splošna podražitev vseh materialov, ki ob sklepanju prodajnih pogodb še ni mogla biti vkalkulirana, ker pa so se nato cene umirile, nam tekoča proizvodnja in realizacija dajeta zopet normalne rezultate.

Močno pa v negativnem smislu vplivajo na finančne kazalce še vedno zelo visoke zaloge lastnih izdelkov v naših poslovalnicah. Teh zalog namreč ne smemo smatrati kot prodane, čeprav jih je tovarna dejansko že fakturirala trgovski mreži in zanje ob ugotavljanju finančnih rezultatov znižujemo celotni dohodek.

Po devetih mesecih so rezultati v pogledu dohodka nasplošno ugodni. Za osebne dohodke smo v tovarni porabili 60,6% dohodka, ostanek 39,4% pa predstavlja sredstva za nadaljnjo delitev.

Osebnih dohodkov v tovarni so bili izplačani povprečno mesečno na zaposlenega v višini 2.053,— din in so se po-

višali ob primerjavi z istim lanskim obdobjem za 24,5%.

Manj ugodni so rezultati v trgovski mreži. Promet se je po vrednosti sicer povečal za 18%, vendar po količini ni napredoval. Ker so se v istem razmerju povečali tudi porabljena sredstva, se je ostanek dohodka povečal le za 4% in je v strukturi celo padel.

Povprečni izplačani osebni dohodki so znašali 2.282,— di mesečno na zaposlenega ali 10,4% več kot lani. Pri tem pa moramo vedeti, da osebni dohodki v mreži napravijo močan skok navzgor v zadnjem četrtletju, ko je tudi promet najvišji.

Likvidnost podjetja se je z nastopom jesensko-zimske sezone tudi bistveno utrdila. Dosegli smo zmanjšanje zalog na skladiščih materiala, še vedno pa nas obremenjujejo zaloge polizdelkov in izdelkov najmočneje pa seveda zaloge v trgovski mreži, ki so kar za 125% višje kot lani ob istem času.

Na koncu lahko ugotovimo, da bodo ob normalnih pogojih in ob pričakovani prodaji v trgovski mreži, rezultati tudi na koncu leta ugodni in da bomo letošnje poslovno leto zaključili uspešno.

Janez Kališnik

Ožje sodelovanje čevljarstevskih podjetij na Gorenjskem

Kdor od nas spremlja pobude integracijskih gibanj na območju naše države in v naši republiki, ki so posledica novih družbenoekonomskih in družbenopolitičnih tokov v sedanjem ustavnem obdobju, se gotovo ne bo začudil nad pobudo predsednika Gospodarske zbornice SRS, da tudi čevljarstvo na Gorenjskem razišče možnosti in prednosti ožjega sodelovanja v skladu s potrebami razvoja te gospodarske dejavnosti.

Na sestanku sredi preteklega tedna, ki je bil sklican na iniciativo Gospodarske zbor-

nice SRS v prostorih naše tovarne, so sodelovali poleg funkcionarjev Gospodarske zbornice pod vodstvom predsednika Andreja Verbiča, še sekretar Medobčinskega sveta Zveze komunistov za Gorenjsko Martin Košir, predstavnik republiškega odbora zveze sindikatov, vodilni delavci, predsedniki delavskih svetov, sekretarji ZK in predsedniki sindikatov vseh treh čevljarstevskih podjetij na Gorenjskem, t. j. poleg nas še Planika Kranj in Alpina Žiri.

Čeprav je bila v središču obravnave tudi problematika uveljavljanja ustavnih dopolnil in problemj sedanjega ekonomskega položaja vseh treh podjetij, je težišče obravnave bilo usmerjeno na osvetlitev družbeno-politične in družbeno-ekonomske nujnosti sodelovanja vseh treh organizacij združenega dela pri njihovem bodočem razvoju.

Prevladovalo je stališče, da v sedanji družbeni in ekonomski stvarnosti razcepjenost v tej dejavnosti v bodo-

če nujno vodi k slabitvi položaja posameznih organizacij združenega dela in je zato potrebno v najkrajšem možnem času raziskati vse možnosti, ki se ponujajo za ožje sodelovanje na vseh interesnih področjih, kjer zato obstojajo pogoji.

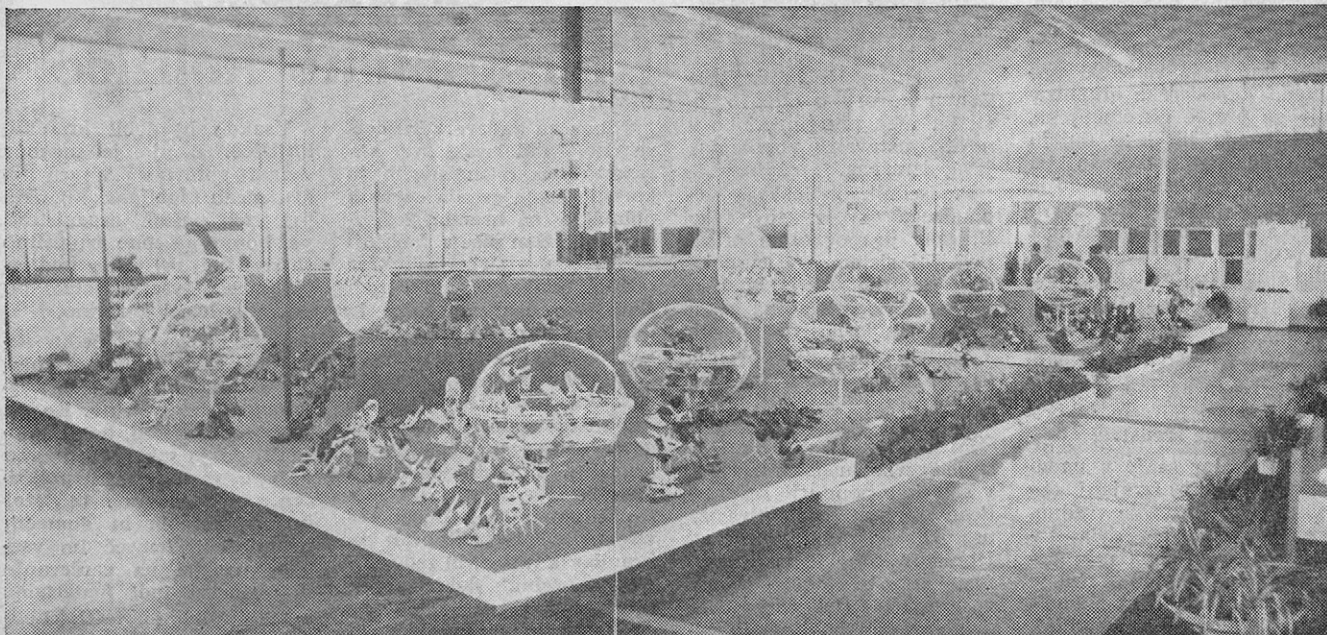
Udeleženci sestanka so sprejeli obveznost, da skupno z Gospodarsko zbornico SRS že v sredini meseca decembra spregovorijo o konkretnih možnostih gospodarskega sodelovanja in to ne samo med podjetji, ki so se tega sestanka udeležili, tem-

več tudi ob sodelovanju ostalih manjših organizacij čevljarstevske dejavnosti v Sloveniji, ki bi jih bilo treba za ta sestanek posebej zainteresirati.

Delegati iz našega podjetja smo razumljivo opredelili svoje pozitivno stališče do te pobude, saj bi bilo tako sodelovanje nadaljevanje raziskav, ki jih je naše podjetje sprožilo že pred štirimi leti, ko smo pri izgrajevanju naše razširjene dejavnosti tako na področju osnovne proizvodnje, proizvodnje sestavnih delov obutve in izvoza že takrat občutno potrebo in prednosti, ki bi jih lahko prineslo ožje sodelovanje ne samo s posameznimi tovarnavci zlasti še večja povezava mi izven naše republike, tem z obema največjima tovarnoma v Sloveniji, t. j. s Planiko Kranj in Alpino Žiri. Žal takrat nismo naleteli na polno razumevanje, vendar moramo hkrati ugotoviti, da takratne naše pobude vendarle niso ostale brez odmeva, saj ob različnih problemih že sodelujemo, v zadnjem času celo na proučitvi skupnih nastopov pri izgradnji blagovnic v večjih potrošniških središčih.

V zvezi s pobudo na tem sestanku, sem prepričan, da po tej poti lahko vplivamo skupno z večjo učinkovitostjo na razvoj čevljarstva v Sloveniji in s tem močneje utrdimo tudi položaj vsake posamezne organizacije združenega dela.

JOZE DOLENC

Naš razstavní prostor na sejmu Moda v svetu v Beogradu (sestavek o letošnjem sejmu berite na 3. strani)

Sklepi delavskega sveta

Delavski svet tovarne obutev PEKO Tržič je na 14. zasedanju, dne 4. 10. 1973, sklenil naslednje:

1. Sprejme se informacija, da DS Čakovaškega magazina ni potrdil sklepa o odstopu prodajnega prostora našemu podjetju.

2. Odgovorne službe naj proučijo problem, ki se pojavlja v zvezi z obračunavanjem premij — penalov mojim strojnim oddelkom in pripravijo odgovarjajoči predlogi za evt. spremembe.

3. Potrdi se poročilo o doseženih poslovnih rezultatih podjetja v obdobju januar—avgust 1973 in informacija o poslovanju v mesecu septembru.

4. Potrdi se poročilo o izvajanju investicijskega plana za letošnje leto, z ugotovitvijo, da investicije potekajo po predvidenem programu.

5. Kot avans na investicijski plan za leto 1974 se odo-

bri v letošnjem letu še nabava naslednje investicijske opreme:

— opreme za barvarno PUR v skupnem znesku 207.501.— din

— opreme za oddelek good-year v skupnem znesku 1.522.414.— din

— prezračevalnih naprav za PUR v skupnem znesku 447.119.— din

Skupaj 2.177.034.— din.

6. Sprejeto je poročilo o razdelitvi stanovanjskih sredstev za leto 1973.

7. Potrdi se predlog odbora za zadeve združenega dela, da se s 1. 1. 1974, oziroma že z izplačilom III. delitve za II. polletju 1973, osebnih dohodki zaposlenih iznad 1.200,00 din mesečnega zaslužka prično nakazovati na hranilne knjižice posameznikov. O tem se z obrazložitvijo načina poslovanja obvestijo vse delovne enote.

Ta sklep zaenkrat ne pride v poštev za zaposlene v prodajni mreži.

8. Zavrne se prošnja tov. Arzenšek Ruže iz odd. 515 za izjemno reševanje njenega stanovanjskega vprašanja. Njena prošnja se bo obravnavala enakovredno z drugimi prošnjami za dodelitev denarnega posojila za nakup stanovanja.

9. Odobri se podaljšanje najemne pogodbe za stavbo na Koroški 82 v Tržiču (samski dom), ki je last Republiškega sekretariata za notranje zadeve SRS Ljubljana, za nadaljnjo dobo enega leta pod najugodnejšimi pogoji.

10. Zaradi težje kršitve delovnih dolžnosti se proti članici DS Zibert Mileni, iz oddelka 515, uvede disciplinski postopek.

11. Potrdi se predlog sprememb členov: 47, 61/č, 67, 75, 80 in 87 Statuta Poslovnega združenja MODNA HIŠA Ljubljana.

Razprava o predlogih ustav in občinskega statuta

V petek 19. 10. 1973 je bila v prizidku tovarniške menze skupna seja družbenopolitičnih organizacij in vodilnih delavcev naše tovarne, na kateri so obravnavali predloge zvezne in republiške ustave ter občinskega statuta. Sejo je vodil predsednik IO osnovne organizacije sindikata naše tovarne tov. Pavel Roblek, ki je uvodoma naglasil pomembnost seznanjenja vseh članov kolektiva s predlogom novih ustav in občinskega statuta. Prepričan je bil, da je večina naših delavcev že delno seznanjena z omenjenima predlogoma preko sredstev javnega obveščanja.

Nato je predal besedo republiškem sekretarju za delo tov. Pavletu Gantarju, ki je orisal v zgoščenji obliki novosti v ekonomskem delu republiške in zvezne ustave. V svojih izjavah je najprej poudaril zgodovinsko nujnost ponovnih sprememb obeh ustav, s katerima želimo v največji meri zagotoviti čimvečji vpliv delavcev pri odločanju o vseh stvareh, ki so važne za njihovo življenje. Pri tem pa se pojavljata birokratizem in tehnokratizem kot velika sovražnika vseh naprednih sil. Z novima ustavama bo potrebno zagotoviti tak mehanizem samoupravljanja v katerem bodo lahko delavci čimbolj neposredno odločali, kar je njihova pravica in dolžnost. Še posebej se je dotaknil pravice delovnih ljudi do dela z družbenimi sredstvi. V novih zakonodaji ne bo mogla delovna organizacija za prenehanje delovnega razmerja več navajati ekonomskega ali tehnološkega razloga, kar po-

meni, da delavec ne more biti zaradi svojih vlaganj presežnega dela v modernizaciji podjetja, več kaznovan z odpovedjo njegovega delovnega razmerja.

Čeprav bodo temeljne organizacije združenega dela odločale o svojem dohodku, pa se ne bodo mogle obnašati povsem avtonomno, kajti nujno je, da se zagotovi uveljavitev širših družbenih interesov, da ne bi prišlo do podobnih situacij, kot je trenutno stanje v naši energetiki.

Paziti bo treba, da se ne bodo posamezne sfere družbene reprodukcije okoriščale na račun drugih sfer, kot je bil to primer nekaterih dejavnosti trgovine nasproti proizvodnim organizacijam. Pri financiranju družbene potrebe bo potrebno razrešiti problem, ki je vseskozi prisoten. Gospodarske organizacije so preveč obremenjene, sredstva, ki jih le-te dajejo za družbeno potrošnjo pa nikdar ne zadoščajo. Izhod je v tem, da naše gospodarstvo poveča svojo akumulativnost in produktivnost, kajti ne bi bilo smotno, da se zmanjšuje obseg sedanje družbene potrebe. Gospodarstvo ima za povečanje produktivnosti in akumulativnosti vse pogoje, predvsem pa mu to omogočajo še ne povsem izkoriščena delovna sredstva.

Tov. Gantar se je v nadaljevanju svojih izjav dotaknil tudi vprašanja vrednotenja minulega dela v sistemih nagrajevanja in pokojninskega sistema, načel je vprašanje bodoče stanovanjske politike v naši republici, kjer je znano, da sedanji stanovanjski fond ne zadošča.

Še posebej je podčrtal pomembnost družbenega načrtovanja, ki je bilo v preteklosti manj uspešno. Družbeno načrtovanje naj bi v prihodnje dobilo svoje korenine v dogovarjanju med organizacijami združenega dela in usklajevanju posameznih interesov. Že sprejete smernice pa bo potrebno do potankosti izpolnjevati in energično ukrepati pri vsakem pojavu nepravilnosti. Pri tem se moramo vsi zavzemati za dejansko enotnost jugoslovanskega tržišča, ki je zaradi lokalnih interesov večkrat jabolko spora med posameznimi delovnimi organizacijami. Enotnost jugoslovanskega trga naj bi še bolj pospešila integracijska prizadevanja na posameznih področjih gospodarstva, ki je še kako nujno v sodobnih gospodarskih tokovih.

Na koncu je tov. Pavle Gantar govoril o odgovornosti na vseh nivojih, ki bo v novih ustavah popolnoma jasno izražena.

Predsednik občinskega sindikalnega sveta tov. Ivko Bergant je podrobno orisal politični sistem, ki ga določata osnutka obeh ustav in pri tem opozoril še na nekaj ne povsem jasnih formulacij. V nadaljevanju je orisal delegatski sistem, ki bo na vseh nivojih prinesel večji vpliv delavskega razreda.

Po izvajanju obeh gostov se je razvila krajša razprava, v kateri so poudarili pripravljenost našega kolektiva za uresničitev zadanih nalog. Izoblikovalo se je tudi mnenje, da bodo novi odnosji v naši družbi ustvarili večjo družbeno učinkovitost in angažiranost vseh delovnih ljudi. Božidar Meglič

Zakaj naj varčujemo?

Kdor varčuje misli na bodočnost! Pri nas je zelo staro in ukoreninjeno izročilo o varčevanju. Tradicija varčevanja se še vedno nadaljuje in širi, dosega pa odlične uspehe. Pa saj ni samo tradicija, je sedaj tudi nov, sodoben in v svetu močno razširjen način poslovanja z denarjem. Sodoben človek ne hrani več denarja doma, pri roki ga ima le toliko, kolikor pač potrebuje za manjše dnevne izdatke. Vse ostalo nalaga na hranilno knjižico ali na tekoči račun. Tako poslovanje z gotovino je koristno, ker denar ne leži mrtev doma, temveč v denarnem zavodu naložen na hranilni knjižici, ki se obrestuje. Obrestna mera znaša za navadno vlogo 7,5 %, vezane vlogne pa od 8—10 % letno, odvisno pač od roka vezave, to je eno ali dve leti. Tudi varnost je popolna, ukradeno ali izgubljeno hranilno knjižico ne more nihče zlorabiti.

Sodoben način izplačevanja osebnih dohodkov je tudi v tem, da gre del teh na hranilne vloge, ostalo pa se izplača v gotovini. Ta način je koristen, praktičen in varen; osvojen je že dve do tri leta tudi v sedmih tržiških podjetjih, še bolj masovno pa je to razširjeno na ostalih področjih Ljubljanske banke na Gorenjskem, zlasti škofjeloškem, kranjskem in radovljiskem. Ponekod prodira ta miselnost, ki vpliva na odločitve počasneje in previdno, mnogo pa je seveda odvisno — take so izkušnje iz ostalih področij — od aktivnosti sindikata. Nihče naj se ne boji, da bo prišel težko do denarja, kadar ga bo pač rabiti! Banka gre vlagateljem nasproti. Tudi na vseh poštah v Sloveniji se lahko vloga in dviga iz hranilnih knjižic Ljubljanske banke.

Prav tako se že masovno uvaja nakazovanje pokojnin na hranilne knjižice. Pokojnica je že prvega v mesecu v banki in se kot vloga začne že isti dan obrestovati. Dviga pa se po potrebi in po želji upokojenca v banki ali celo na pošti.

Zelo razširjeno je tudi varčevanje za gradnja in nakup stanovanja, tu je obrestna mera 1 %, ker so stanovanjski krediti po 2—3 %.

V šolah intenzivno in uspešno širimo misel mladinskega varčevanja. Ustanavljamo pionirske hranilnice, ki jih upravljajo in vodijo učenci sami pod vodstvom pedagoškega delavca — mentorja. Tu sicer ne gre za zbiranje velikih sredstev, gre pa za vzgojni smoter. Starši, ustrezite svojemu otroku — učenec, če vas bo poprosil za denar, ki bi ga rad vložil v pionirsko hranilnico, da mu ga boste dali. Imel bo veselje in pridobil si bo čut za varčevanje.

V Tržiču je že skoraj 13.000 vlagatelj, torej ima vsak občan hranilno knjižico. Višina hranilnih vlog presega 23.000.000 N din, letošnji porast znaša nad 600 novih vlagatelj, povečanje vlog pa 2.000.000.— N din.

Zadovoljstvo je tudi naraščanje sredstev na deviznih računih občanov, število vlagatelj presega 700, porast pa znaša 640.000.— N din. Obresti so delno v dinarjih sicer pa v devizah.

Mesec oktober je mesec varčevanja, 31. oktober pa vsako leto svetovni dan varčevanja. Naj bo tudi za vas in za nas mesec oktober — mesec varčevanja.

Stane Hiršel /
direktor podružnice
LB Tržič

Izplačevanje osebnih dohodkov na hranilne knjižice

Odbor za zadeve združenega dela in delavski svet sta razpravljala o možnostih in koristih izplačevanja osebnih dohodkov na hranilne knjižice. Ker o tem piše v današnji številki »čevljarja« direktor tržiške banke, želimo v tem članku le nakazati, kako je zamišljeno praktično poslovanje in kaj pomeni tak način izplačevanja za vsakega posameznika.

Predvidevamo, da bi z novim načinom izplačevanja pričeli s 1. januarjem 1974, oziroma že v decembru 1973 z izplačilom viška. Dočim bi višek v celoti nakazovali na hranilne knjižice, bi redna izplačila osebnih dohodkov izplačevali do zneska 1.200.— din v gotovini, zneski, nad tem pa bi zopet šli na hranilno knjižico.

Vsako bi dobil hranilno knjižico. Z njo je mogoče dvigati gotovino pri vseh podružnicah Ljubljanske banke, pri vseh poštah, organizirali pa bomo posebno izplačilno službo tudi pri nas v podjetju, kjer bi vsako lahko po potrebi dvigal gotovino.

Verjetno bo v začetku nekaj težav, da se bomo lahko vsi navadili na nov način razpolaganja z gotovino. Ko pa se bomo navadili, bomo spoznali, da je tak način veliko bolj ekonomičen in praktičen, saj denar ne bi ležal mrtev v žepih in domačih hranilnikih, temveč bo vsakega navajal na varčevanje in prinašal tudi materialne koristi v obliki obresti, ki bodo povečale prihranke.

Janez Kališnik

Dve Zlati košuti v Beogradu

Beograjski sejem »Moda v svetu«, ki ima že dolgoletno tradicijo in se uvršča med najpomembnejše in elitnejše prireditve po svetu, je tudi letos prinesel vrsto novosti na področju konfekcije in obutve za naslednjo sezono. Kot že nekaj let nazaj je bilo tudi tokrat opaziti, da se vsa naša vodilna podjetja v modnem pogledu ne samo približujejo evropskemu vrhu, ampak sodijo v ta vrh. Tako je tudi naša letošnja kolekcija doživela lep sprejem, veliko priznanj in pohval strokovnjakov in potrošnikov in ne nazadnje tudi dve najvišji priznanji, ki se podelita, to je »Zlati košuti«.

Sejem v Beogradu je obiskalo tudi nekaj predstavnikov našega podjetja, med njimi tudi Sašo Ahačič, ki je napravil nekaj posnetkov naše izložbe in Janez Ažman, ki je posebej za naš Čevljar prinesel Bilten Press — information s katerega povzemo glavne podatke. V pogovoru s člani združenja modelirjev Jugoslavije je dobil tudi precej laskavih ocen o naši kolekciji. Tako je predsednik združenja modelirjev Jugoslavije Branislav Staubinger, ki tudi stalno sodeluje v mednarodnem združenju za modo, izjavil: »Najboljša kolekcija na tem sejmu je kolekcija Tovarne obutve PEKO in kot druga najboljša BOROVO, Menim, da kolekcija tovarne PEKO spada v vrh evropske mode. Čestitam modelirjem in celotnemu kolektivu PEKA v imenu društva modelirjev Jugoslavije in v svojem imenu. Menim pa, da ne bi smeli ocenjevati samo posameznih čevljev, ampak posamezne grupe čevljev, to je žensko kolekcijo, moško kolekcijo in otroško kolekcijo.«

Komercialni direktor »Srboteksa« Jovica Vuhovojac: »Po mojem mnenju je kolekcija tovarne PEKO edinstvena in to že več let nazaj.«

Glavni urednik »Kože i obuće« ing. Restek je izjavil: »Mnenja sem, da je daleč najboljša kolekcija tovarne PEKO, pa tudi BOROVO se približuje v pogledu kreacij pekov kolekciji.«

Predstavniki tovarne BOROVO pa je izjavil: »Zdi se mi, da bi morala ena izmed košut pripasti naši tovarni.«

Splošno mnenje strokovnjakov je bilo, da je bila naša izložba najlepše urejena, naša kolekcija pa gotovo najboljša.

Na XIV. mednarodnem sejmu Moda v svetu je 11 žirij podelilo priznanja beograjskega sejma, mladinska žirija je podelila »priznanja mladih potrošnikov«, in žirija novinarjev je podelila avtorsko priznanje »Zlati pav.«

Najpomembnejše priznanje na tem sejmu je gotovo »Zlata košuta« oziroma »Zlati jelenček«, ki ju podeljuje beograjski sejem za 12 grup konfekcije in obutve. Izmed 10 Zlatih košut sta kar dve pripadli naši tovarni. Bralci se gotovo spominjajo, da smo lani prejeli priznanje za otroško obutev »Zlatega jelenčka«.

Beograjski sejem dodeli tudi drugo nagrado, to je »Diploma«. Naša tovarna je prejela »Zlato košuto« za moški čevlji »Bine« (model 111429), prstan kot priznanje za avtorstvo je prejel naš modelir Branko Ivnik. »Diplomo« za moški čevlji je prejel »Kombinat kože i obuće« iz Peći, za žensko obutev je naša tovarna prav tako prejela najvišje priznanje »Zlato košuto« za čevlji »Nela« (artikel 24525), prstan za avtorstvo pa naš modelir Franci Stucin.

Drugo nagrado »Diplomo« je prejela Tovarna obutve

LEDA iz Knjaževca. Za otroško obutev pa je dobila »Zlatega jelenčka« tovarna otroške obutve »ZAGREB« iz Zagreba, »Diplomo« pa tovarna obutve RAS iz Novega Pazara.

Naš uspeh je presešel vsa pričakovanja. Vsem, ki so sodelovali pri oblikovanju naše razstavljenе kolekcije gre vse priznanje, še posebej pa obema našima nagrajenecema Branku Ivniku in Franciju Stucinu, katerima veljajo naše čestitke in želje za nadaljnje prav tako velike uspehe.

Nekaj dni po končanem sejmu Moda v svetu v Beogradu sem obiskal naše nagrajene modelirje in jih povprašal o vtisih na beograjskem sejmu in kaj jim pomenijo visoka priznanja.

Jože Tišler, šef osnovne modelirnice: »V kolekcijo pomlad — poletje 74 smo vložili veliko truda in časa. Žrtvovali smo več kot 2 meseca celodnevne dela, vse to naprežanje pa se je moralo nekje odraziti. Sprašujete, česa bi si modelirji pri našem delu najbolj želeli? Predvsem več časa, tako za kolekcijo, kot za pripravo proizvodnje. Kolekcija mora biti skrbno pripravljena za najširši krog potrošnikov, proizvodnja pa ne more gladko steči, če niso bili vsi modeli dobro preizkušeni.«

Branko Ivnik, osnovni modelir: »Zelo sem zadovoljen s sprejemom naše kolekcije

na beograjskem sejmu in sveda z mojo prvo »Zlato košuto«, ki ni samo moja nagrada, kajti nikakor ne morem reči, da je model »Bine« moja zamisel in plod samo mojega dela, ampak je rezultat vseh snovalcev naše kolekcije od naše prodajne službe, Afisovih kreatorjev pa do modelirjev. Danes se ne oblikuje več nek popolni izviren model, ampak se zasleduje osnovne tendence v modi, skuša se prevzeti in izpopolniti že preizkušene modele.«

Franci Stucin, osnovni modelir: »Današnja tehnologija zahteva na področju modeliranja timsko delo. Vsak posameznik je le del celote. Tako tudi sprejemam »Zlato košuto« z beograjskega sejma kot priznanje vsem, ki smo sodelovali pri pripravi pomladanske — poletne kolekcije.«

Na štirinajstih sejmih »Moda v svetu« v Beogradu je bilo nagrajenih vsega skupaj 34 tovarn oziroma podjetij konfekcije in obutve. Statistični pregled od sedaj prejetih priznanj pa je takle:

	Košuta	Zlati jelenček	Diploma
1. »BEKO« — Beograd	6	5	10
2. »TOKO« — Domžale	11	—	3
3. »KLUZ« — Beograd	7	1	6
4. »RAS« — Novi Pazar	2	4	2
5. »TETEK« — Tetovo	6	—	2
6. »RASICA« — Ljubljana	4	1	4
7. INDUSTRIJA USNJA — Vrhnika	5	—	5
8. »KOSTANA« — Vranje	5	—	4
9. »PEKO« — Tržič	4	1	2
10. »VARTEKS« — Varaždin	4	—	3
11. TVORNICA OBUČE — Derventa	4	—	1
12. »ISTRA« — Zemun	4	—	1
13. »ANGORA« — Ljubljana	3	—	4
14. »LEDA« — Knjaževac	3	—	2
15. »ARENA« — Pula	3	—	1
16. »BEOGRAD«, trikotaža — Beograd	2	—	5
17. »JADRAN — CICIBAN« — Miren pri Gorici	1	1	5
18. »ALMIRA« — Radovljica	2	—	2
19. »ASTIBO« — Štip	2	—	2
20. »SLOBODA« — Kula	2	—	—
21. »BEOGRAD«, obuća — Beograd	1	—	4
22. »NADA DIMIĆ« — Zagreb	1	—	3
23. »29. NOVEMBAR« — Beograd	1	—	2
24. »ALHOS« — Sarajevo	1	—	2
25. »KAMENSKO« — Zagreb	1	—	1
26. »GALANT« — Ljubljana	1	—	1
27. »TIK« — Titograd	—	1	1
28. »BRANKO KRSMANOVIC« — Paraćin	1	—	—
29. »VIS« — Varaždin	1	—	—
30. »VRANJANKA« — Vranje	—	1	—
31. »BRUSJANKA« — Brus	—	1	—
32. »TOTRA« — Ljubljana	1	—	—
33. »22. DECEMBAR« — Sarajevo	1	—	—
34. »ZAGREB«, obuća — Zagreb	—	1	—
	90	17	78

Kakšen odziv na krvodajalski akciji?

Bliža se redna krvodajalska akcija, ki bo za naš kolektiv 9. in 10. novembra. Naše obratnišvalke so že ob drugi polovici oktobra začele z zbiranjem prijav v posameznih delovnih enotah. Prvi rezultati kažejo na sorazmerno majhno število prijavitelcev in to vzbuja skrb. Bomo tokrat odrekli svojo pomoč tistim, ki potrebujejo našo križ in jim le-ta pomeni življenje?

Lani se je več kot dvesto krvodajalcev iz naše tovarne udeležilo te najbolj humane akcije. S tem smo celo nekoliko preseglj planirano število krvodajalcev iz naše tovarne in bili smo ponosni, da je v našem kolektivu tako velika solidarnost in da je zavest naših delovnih ljudi na tako visoki ravni. Prepričan sem, da se bomo tudi letos polnoštevilno udeležili akcije, kljub začetnim črnogledim napovedim, kajti kdo ve, če ne bo

prav kdo izmed nas kaj kmalu potreboval darovano kri.

V trenutku, ko se odločamo za darovanje krvi in najdemo tisoč izgovorov, se zavedajmo, da darovati kri pomeni življenje.

Spoznanje, da se kri nadomesti samo s krvjo in da smo jo vsi zdravi dolžni darovati, mora preiti v našo zavest.

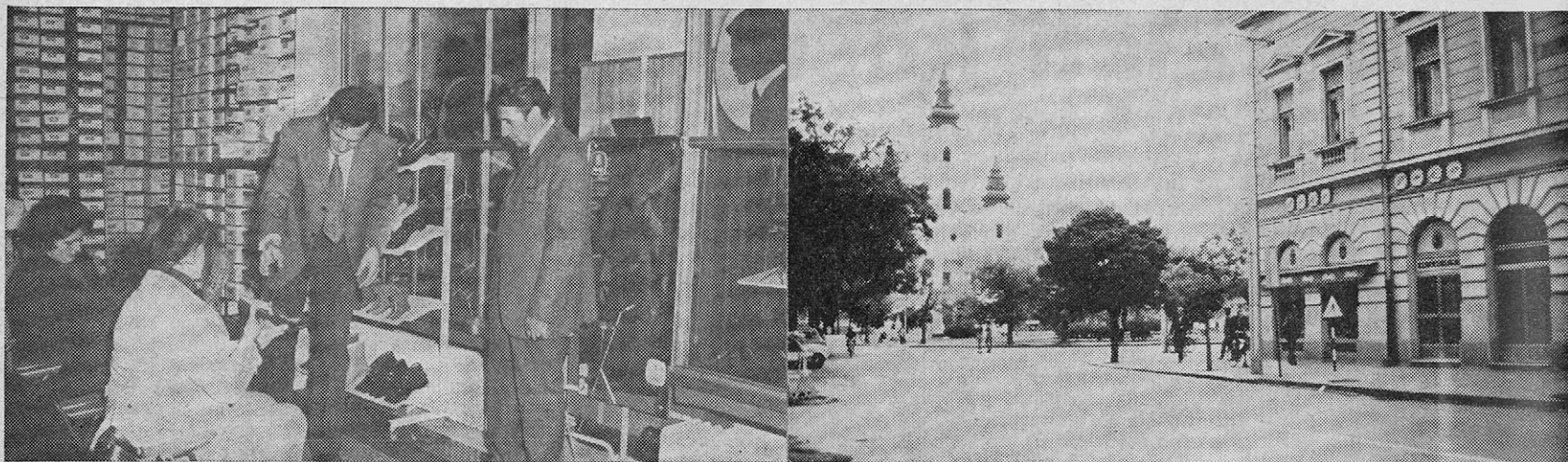
Še posebej bi apeliral na sodelavce, ki še nikdar niso darovali krvi, naj se vendarle odločijo in darujejo to življenjsko potrebno tekočino. Odveč je bojazen, da bo to kakorkoli škodovalo našemu organizmu, ki bo v nekaj mesecih obnovil darovano kri. Iz trte je razvita trditev, da se po odvzemu krvi zredimo.

Pokažimo svoje človekoljubje in s humanim dejanjem rešimo neznana življenja! Božidar Meglič

Franci Stucin, Jože Tišler in Branko Ivnik

Vaso Eremić in Branislav Nešić

Poslovalnica v Bečeju

Poslovalnici v Bečeju in Zrenjaninu

Mogoče se kdo sprašuje, zakaj sem tokrat obiskal dve poslovalnici v avtonomni pokrajini Vojvodini. Res ju nisem obiskal povsem slučajno, kajti poslovalnica v Bečeju, ki je bila odprta šele pred štirimi leti, dosega v letošnjem letu zelo dober promet, s sorazmerno majhnimi zalogami, poslovalnica v Zrenjaninu pa je bila letošnjo pomlad prenovljena.

Zaradi deževnega in hladnega vremena zadnjih nekaj dni pred potovanjem sem hotel vzeti na pot zimski plašč in dežnik. Pa ju nisem vzel. Tokrat, kar je sicer redko, sem jo udel. V Beogradu me je čakalo pravo presenečenje, toplo in sončno vreme. Beograjčani so hodili še v sandalah in če bi tisti dan povprašali po naših poslovalnicah v Beogradu kakšna je prodaja, bi gotovo dobil zelo zaskrbljujoče odgovore.

Sonce je neusmiljeno žgalo tudi med triurno vožnjo v Bečej, kamor sem se najprej namenil. Avtobus, ki je vozil z vratolomno hitrostjo med številnimi konjskimi vpregami polnimi koruze, je prispel še ravno pravi čas, da sem še ujel našega poslovodjo Branislava Nešića in njegovega pomočnika Vasa Eremića v trgovini. Malo začudena in presenečena sta bila, pa je hitro stekla beseda. Zanimalo me je najprej, kako sta

uspela skupaj z vajenko Mirjano Popadić v letošnjem letu tako preseči lanskoletni promet. Do sredine oktobra sta namreč prodala okrog 1000 parov obutve več, kot lanj v enakem obdobju, kar pomeni okrog 20 starih milijonov dinarjev. Povedala sta, da je k uspehu pripomoglo predvsem lepo vreme, ki pa je žal v zadnjem času postalo zavora pri prodaji jesenske obutve in res dobri modeli letošnje pomladanske -poletne kolekcije, pa mogoče še kaj. Prepričan sem, da niso samo vreme in dobri modeli vplivali na uspešno prodajo, ampak tudi njihova zavzetost in pridnost. Poslovalnica je sorazmerno majhna, vendar povsem zadošča. Njena lokacija je idealna, saj je v strogem centru Bečeja. Za nameček pa nasproti naše poslovalnice grade moderno veleblagovnico, ki bo gotovo pospešila prodajo v naši poslovalnici, kajti konkurence veleblagovnice se ne bo treba bati, vsaj tako zatrjuje naš poslovodja Nešić.

V samem mestu prevladuje madžarska narodna skupnost, vsi naši prodajalci pa govore oba jezika, srbskega in madžarskega. Mesto samo ima povsem poljedelski značaj, le nekaj je tudi industrije, zato tudi kupna moč ni velika. Zanimivo je, da smo že pred drugo svetovno voj-

no imeli poslovalnico v Bečeju in to prav na istem mestu.

Poslovodja Nešić se je povsem posvetil trgovini, kajti po njegovem mnenju je edino pametno, posvetiti se samo eni stvari in to vredno opravljati, zato je že pred časom prodal vso svojo zemljo. »Nikoli si nisem želel, da bi bil kaj drugega, kot trgovec«, je dejal poslovodja Nešić. Tudi pomočnik Eremić je zelo zadovoljen z delom v trgovini. Pogovarjali smo se še o tem in onem zraven pa sta pridno stregla kupcem. Zelel sem jima, da tudi v bodoče dosežeta prav take in še večje uspehe.

Drugi dan sem v velikem okljuku, šel sem preko Novega Sada, kjer sem tudi prenočil, prispel v Zrenjanin. Avtobus se ni in ni hotel ustaviti. Prevozili smo že vse mestno jedro in šele čisto na drugem koncu mesta je šofer ustavil in komaj sem imel čas, da sem z vso svojo »kramo« skočil iz avtobusa. Po blatnih ulicah sem prišel do naše poslovalnice. Kot sem že omenil v uvodu je bila letošnja poslovalnica ponovno adaptirana. Z adaptacijo so pričeli 8. 2., tov. Janko Rozman, svetovalec za ekonomska in poslovno organizacijska vprašanja pa je 19. maja ponovno odprl poslovalnico. Poslovodkinja Irena Rajić

me je že kar na začetku pokazala, da nismo o ponovni otvoritvi poslovalnice v Zrenjaninu pisali v našem Čevljarju. Adaptacija poslovalnice v Zrenjaninu pravzaprav še ni povsem končana, kajti zaradi nesolidnega izvajalca se je v kletnih skladiščih pojavila voda in z njo tudi plesen. Tak prostor pa ni primeren za uskladiščenje obutve, tako da so večino obutve že premestili v 15 minut oddaljeno skladišče. To premeščanje obutve je bilo veliko dodatno delo za poslovodkinjo in pomočnici Julijano Grujić in Biljano Radojčin ter pomočnika Branka Bibina in vajenko Ivanko Pešević. Z adaptacijo so zadovoljni, želeli bi le, da se nekoliko preuredi prehod med sedeži in posameznimi boksi za čevlje v prodajnem prostoru.

Po njihovem mnenju bi bila prodajalna potem še bolj funkcionalna.

Prav zanimiv je delovni čas naše poslovalnice v Zrenjaninu. Zdi se, da je do minute natanko odmerjen. Odpre se ob 8. uri in se ob 11.45 uri zapre, ponovno se odpre ob 16. uri in se zapre ob 18.45 uri. Kot običajno za naše poslovalnice, pa tudi v Zrenjaninu podaljšajo delovni čas, če je kakšno nujno delo. Letošnji plan 370 starih milijonov upajo, da bodo do-

segli. Od ponovne otvoritve poslovalnice pa do 11. oktobra so prodali za 132 starih milijonov dinarjev. Tudi v Zrenjaninu je veliko prebivalcev madžarske narodnostne skupnosti, tako sta tudi poslovodkinja Rajićeva in pomočnica Grujićeva Madžarke. Vsi v trgovini pa bolj ali manj obvladajo oba jezika. Koliko prebivalcev ima Zrenjanin nismo mogli natanko ugotoviti. Po mojem mnenju ni več kot 60 tisoč prebivalcev. Poslovodkinja pa je menila, da jih je znatno več. Njihova izlozba je bila okusno urejena. V medsebojnih odnosih še ni prišlo do kakega večjega nesporazuma.

Ker se trgovina odpre šele sredi popoldneva sem se odločil, da že ob 13. uri zapustim Zrenjanin, ker drugače ne bi prišel pravočasno v Beograd. Poslovodkinja Rajićeva me je spremila do avtobusne postaje, katero bi sam zelo težko našel. Zahvalil sem se za gostoljubje in zaželel veliko uspehov pri delu.

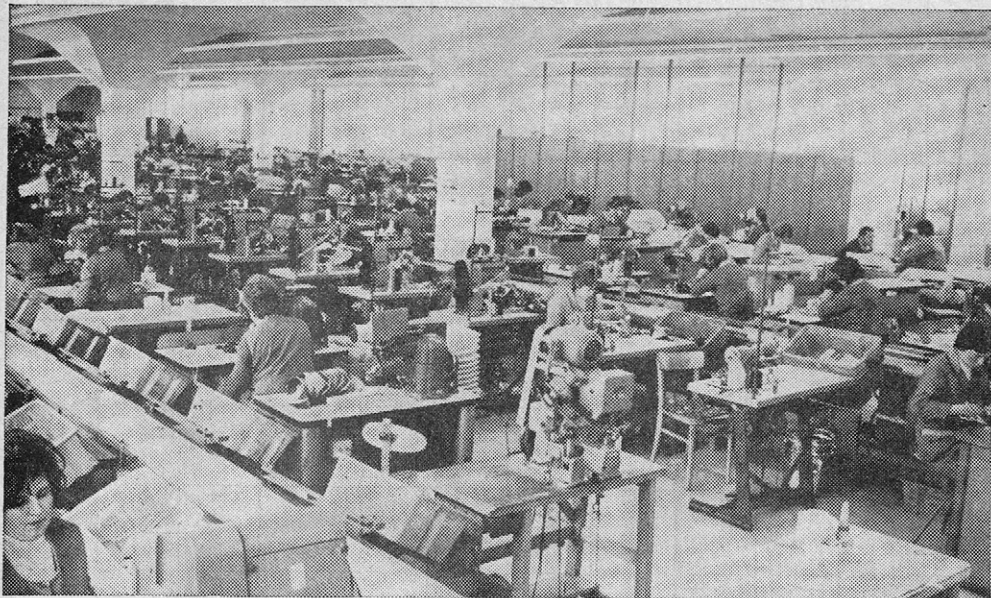
Odpoval sem v Beograd, kjer sem med sprehajanjem po beograjskih ulicah opazoval izložbe številnih trgovin s čevlji, pa tudi drugih, do odhoda v Ljubljano. Opazil sem, da postaja naše tržišče vse bolj zasičeno z obutvijo, tako da bo boj za potrošnika vse težji in težji. B. M.

Poslovalnica v Zrenjaninu

Z leve proti desni: Ivanka Pešević, Branko Bibin, Irena Rajić, Biljana Radojčin in Julijana Grujić

Proizvodnja v oktobru in program proizvodnje za sezono pomlad poletje 1974

V preteklem mesecu plan proizvodnje obutve ni bil izpolnjen, v primerjavi z lanskim letom, pa je vseeno bilo izdelano nekaj več parov obutve.

V montažnih oddelkih je bil najnižje izpolnjen plan v 523, tako da ta rezultat neugodno vpliva na skupno dosežen plan v proizvodnji obutve. Glavni vzrok neizpolnjenega plana v tem oddelku je sprememba proizvodnega programa, ter s tem povezana priprava in organizacija proizvodnje. Kljub neizpolnjenemu planu v izdelavi delov, le-teh v preteklem mesecu ni manjkalo, zmanjšala pa se je zaloga izdelanih zgornjih delov. Vzrok neizpolnjenega plana v izdelavi zgornjih delov je predvsem povečanje bolniških izostankov v 515 in sprememba proizvodnega programa v 511, s katerim je povezano povečanje nedovršene proizvodnje — delo na domu, v 512 pa je bil plan izpolnjen.

V obratih vzporednih dejavnosti 530 in 532 kapacitete niso bile polno zasedene, tako tudi plan proizvodnje ni bil izpolnjen, v obratu 531 pa je bil kljub okvari na dvovaljničku plan celo presežen.

V zadnjih dneh oktobra so v izdelavi zgornjih delov in v obratih vzporednih dejavnosti že startali proizvodnjo izdelkov za prihodnjo pomladansko-poletno sezono. Naročila so v večjem delu zbrana, ter na osnovi teh sestavljen program proizvodnje za prihodnjo sezono, zato tokrat nekaj vrstic o tem programu.

Proizvodnja obutve je planirana na kapacitete montažnih oddelkov, zato tudi najprej pregled proizvodnega programa za te oddelke:

520 — montažni oddelk

Dnevni plan proizvodnje bo 1900 parov moške in ženske obutve z montažnimi podplati in sicer na kopitih Filip,

Brane, Rafko, Marko, Andraž in Anika. Z novo investicijo za ta montažni oddelk se bodo povečale tudi dnevne kapacitete, zato je tudi omenjeni plan proizvodnje višji od sedanjega.

521 — montažni oddelk

Dnevni plan proizvodnje bo 1600 parov ženske obutve z montažnimi podplati na kopitih Nela in Erna.

522 — montažni oddelk

Dnevni plan proizvodnje bo 2000 parov ženske obutve s platoji na kopitih Cora, Marcela, Jelka, Mirjam. V prvih planih proizvodnje je planirana v konici zaprta obutev, kasneje pa odprta. Vsled postopnega zbiranja naročil, ter zahtevanih dobavnih rokov ni možna enakomerna razdelitev teh skozi celo sezono.

523 — montažni oddelk

Dnevni plan proizvodnje bo 2000 parov ženske obutve na kopitih Pavla, Simona, Adela, Alja in Alenka. In omenjenih kopitih bo tekla proizvodnja športne obutve, galanterk in sintetične. Tudi v tem oddelku ni bila možna enakomerna razdelitev teh vrst obutve skozi celo sezono in to zaradi večkratnih naročil in dobavnih rokov.

Ozko grlo pri proizvodnji obutve bo v prihodnji sezoni priprava spodnjih delov v sekalnici, to vsled povečanja števila oblečenih notranjnikov in manjšega števila montažnih podplatov. Za rešitev tega problema bo potrebna dodatna zaposlitev delavcev v tem oddelku, pa tudi stalna skrb za dobro organizacijo dela in s tem čim večjo produktivnost.

Kapacitete v izdelavi zgornjih delov in pri kooperantih bodo zadovoljile potrebo montažnih oddelkov, tako da zgornjih delov tudi v prihodnji sezoni ne bo manjkalo. Po predvidenem programu pa

bodo v 511 — izdelavi zgornjih delov planirani zgornji deli za 520 in 521 montažni oddelk, v 512 — izdelavi zgornjih delov za 522, 523 in delno za 521 montažne oddelke, v 515 izdelavi zgornjih delov pa za preostalo potrebo 520 in 521 montažnih oddelkov.

V obratih vzporednih dejavnosti se bodo izdelovali potrebni sestavni deli za omenjeni program montažnih oddelkov. Preostali program proizvodnje teh obratov pa je vezan na prodajo njihovih izdelkov, ki pa teče na krajše obdobje in še ne razpolagamo s podatki za sezono.

Franc Grašič

Težki časi

V Pirmasenskem bazenu teče v 60 podjetjih delo v skrajšanem času. 5000 delavcev je s tem prizadetih. Vzrokov za to je več. Eden glavnih je velik pritisk konkurence na nemško tržišče (predvsem italijanske), drugi vzrok je stalno zviševanje proizvodnih stroškov v Nemčiji, kot posledica zviševanja osebnih dohodkov in zviševanja vrednosti marke. Če bi hoteli vzroke še navajati, bi morali omeniti tri zaporedne slabe prodajne sezone, zaradi česar je trgovina prezaložena z blagom in tudi svetovno podražitev kož, usnja in obutve lahko štejemo med vzroke poslabšanja prodaje. Nemška čevljarska industrija zahteva, da jo je potrebno zaščititi s posebnimi uvoznimi obremenitvami in z znižanjem obrestne mere za kredite. Kakšen bo zaključek tega ne vemo, vsekakor pa bi nas uvozne obremenitve prizadele posebno, ker izvozne premije že sedaj ne pokrivajo carinskih razlik, s katerimi je obremenjena naša obutev.

Interbiro 73

Vsako leto je v oktobru na zagrebškem velesejmu velika razstava najnovejših dosežkov na področju pisarniške opreme. Razstavljajo vsi najpomembnejši proizvajalci računalniške opreme, zapisnih in tiskarskih strojev, papirja, pisalnih pripomočkov in pisarniškega pohištva.

Tudi letos smo izkoristili to enkratno priložnost in si ogledali razstavo v vseh podrobnostih. Seveda so nas najbolj pritegnili računalniki. Čeprav nismo bili potencialni kupci, smo navezali koristne stike z razstavljalci in se pogovarjali o problemih in trendu razvoja posameznih vrst računalniške opreme. Predvsem so nas zanimala nove možnosti na področju zajema podatkov, ki nas trenutno v elek. računskem centru najbolj teži. Pri tem sicer nismo našli kakšnih povsem novih, revolucionarnih rešitev: izjema je morda le nekakšen optičen čitalec v obliki nalivčnega peresa firme ANCHOR, ki pa je namenjen veleblagovnicam in

supermarketom, za nas pa je žal mnogo predrag. Prepričan pa sem, da se bo ta zanimiva rešitev še razvijala in se pojavila v enostavnejši predvsem pa cenejših variantah.

Sicer pa se v računalništvu nadaljuje že začeta smer razvoja, ki se je odražala tudi v razstavljenih izdelkih: po eni strani gre razvoj v velike računalnike gigantskih kapacitet z multiprogramiranjem in teleprocesingom po drugi strani pa za posamezna, relativno ozka področja specializirane mini kompjutorje. Tudi letos je največ pozornosti zbuja razstavljeni prostor IBM-a, kjer so prikazovali najmodernejši sistem 370/125, ki bo instaliran v MEBLU.

Za vse nas, ki profesionalno delamo na področju računalništva, je obisk razstave tako rekoč življenjska nujnost. Zaradi zanimivosti in aktualnosti pa bi ogled priporočil tudi vsem ostalim, ki se kakorkoli ukvarjajo z organizacijo pisarniškega poslovanja.

Edvard Bedina

Nove investicije

V 5-letnem načrtu smo predvideli, da bomo imeli v montažah 4 oddelke opremljene s sodobnimi trakovi in stroji za kapaciteto 2000 parov v osmih urah. Lepljena I. in II. se predvidevanju približujeta, goodyear in lepljena III. pa zaenkrat lahko proizvajata okrog 1600—1700 parov obutve.

Oddelk 528 ima zelo izrabljeno opremo in zastarelo orodje. Kapaciteta 900 do 1200 parov, kolikor smo v tem oddelku do sedaj proizvajali, je za mrežo premajhna. V dilemi ali naj zanj nabavimo novo opremo ali naj proizvodnjo prenesemo na kooperante, smo se odločili za zadnje. S tem je nastalo vprašanje primerne zaposlitve delavcev iz tega oddelka. Šivalnico bi lahko zaposlili na račun kooperantskih šivalnic, vendar bi se s tem izpostavili nevarnosti, da se kooperanti presmerijo drugam in da bi zgornjih delov zopet pričelo primanjkovati.

Izračuni so pokazali, da je najracionalnejše, če povečamo kapaciteto goodyearja in s tem najdemo zaposlitev za delavce iz oddelka 528, kajti s povečanjem kapacitet v

montažah, rabimo tudi več zgornjih delov. To seveda narokuje nabavo nekaj dodatnih strojev v goodyearju v skupni vrednosti 1.522 tisoč din. Povečanje kapacitete v tem oddelku zahteva dodatna obratna sredstva, vendar ker se približno enaka sredstva sprostijo z ukinitvijo obrata 528, se plačilna sposobnost podjetja ne poslabša. Investicija za opremo bo amortizirana v manj kot enem letu in je odločitev za povečanje kapacitete v goodyearju tudi s te strani utemeljena in koristna.

Nastane še vprašanje, ali imamo za povečanje goodyear oddelka zadosti naročil moške obutve. Ker se zahteve trga menjajo je moške obutve včasih premalo, kar velja tudi za naročila ženske. Nujno se moramo zato sprijazniti s prenašanjem naročil iz enega v drugi oddelk. Ker je oprema precej enotna in ker so pri nekaterih artiklih tudi tehnološki postopki usklajeni, to ne povzroča preveč težav, seveda pa bo naloga prodaje, da naročila kolikor mogoče prilagodi kapacitetam trakov in da se prenašanje artiklov iz oddelka v oddelk vrši le izjemno.

Janko Rozman

9. in 10. november		KRALJEVO "DELO"		PREGOVOR REKLO	SLOV. NAMIZ- NOTENIŠKI IGRALEC (EDVARD)	STAROGR- ŠKO MESTO (OLINTOS)	UKVARJANJE DELAVNOST	TURŠKI VE- LEPOSESTNIK	JOŽICA ISTENIČ	GRŠKI BOG VOJNE	RUSKI AVTO ŽIGULI	SL. NARODNO GLEDALIŠČE	TREBUŠASTA STEKLENICA ZA KJANTI	PROUČEVA- LEC AERO- STATIKE
KRALJINI OTOK		ŽEN. IME		KOLTIJNE TELEKODA		G		IME ANGL. PISATELJA WALLACEA		E				
PARK			HELENA LEGAT	ORIENTALSKI PRASEK ZA LASE	N		MESTO IN DOLINA POD MT. BLANCOM V ITALIJI	SONJA AHAČIČ		NEVENKA OBRADOVIČ	ORANJE			
BESEDA BREZ NAGLASA, ATONON		N	UDOVČ JOŽE	DIVJA RACA TERMOE- LEKTRARNA			KRAJ IN REKA NA DOLENJSKEM	OTOČJE V JUŽ. DELU TIHEGA OCEANA	ESTONSKI PEVEC KLICA					
UČENEC, DIJAK			LUČAJ AMERIŠKO ŽEN. IME	ZVIŠANA NOTA "C"		PRISTAŠ NOMOKRA- TIZMA	O							
IME IGRALCA RANERJA		VRISKAC, KODOR UKA ANI NOVAK		MAJHNA OSA ZDRAVKA URBANC								RUŽA ARZENŠEK		
PESEM TOMA JONESA (FONETIČNO)												IVANKA TELEPEČEK EDEN OD MUŠKETIRJEV		
+	POTUHNJE NOST	NIK. IZ BIH. (TREBINJE)	A	IZSTRE- LITEV								LJUBKOVAL. MOŠ. IME LUKA NA HOKAIDU	A	
DROBCENE MORSKE ŽIVALICE				DUHOVNISVA SUKNJA, TALAR DALJŠE OBDOBJE				A						
ŠKANDINAV. DROBIŽ		VRESJE PODRASČ PREMICE		ČRTA, RAZA	SKANDINAV. MOŠKO IME	IND. MESTO V INDR (STEKLO!)	VETROVKA GORSTVO V JUŽ. ARABIJI							
IME HRVAT. IGRALCA VRDOLJAVKA			ZNANSTVENI NAUKAZNA- NOST SPOH	O			UMETNIŠKO IME IDE KRAVANJE (RINA)			T		VZDEVEK GOETHEJEVE MATERE	ŠOLSKA OCENA	
ZAREZA ZA SODOVO DNO		ANGELA RIBIČ	TUMPIČ IVAN	UNETIČ JULIJANA	ŠPANSKO ŽEN. IME STANE ALIC		V	S	RAZISKOVA- LEC JAM TASKER ANA					
SULIČAR, HASTAT (LATINSKO)	A			SANITARNI PROSTORI										
ŽILA OD- VODNICA				DOLGOREPA TROPŠKA PAPIGA	R				PLAZ ZEMLJE					

Prišli — odšli

VSTOPI DELAVCEV V TOVARNO

v času od 28. 9. do 24. 10. 1973

V splošni sektor: Ažman
Pavla, Klofutar Milena;

v finančni sektor: Pretnar
Franc, Perko Bosiljka;

v tehnični sektor: Ahačič
Pavel;

v prodajni sektor: Potočan
Cvetka;

v izdelavo zg. delov 512: Ti-
šler Katarina;

v izdelavo zg. delov 515: Mi-
količ Milena, Trotovšek Mari-
ja;

v montažni oddelek 520: Aha-
čič Iztok, Perko Ivanka;

v vulkanizacijo: Rupar An-
tonija;

v poliuretani: Perko Boris,
Ogrič Ivan;

v elektro delavnico: Uzar
Janez.

IZSTOPI DELAVCEV IZ TOVARNE

v času od 28. 9. do 24. 10. 1973

Samovoljna zapustitev dela:

Kavčič Karmen, Božič Ante,
Brejc Vladimir, Jocić Mio-
drag, Izgoršek Francka, Jaz-
binšek Marija, Ahačič Irena,
Dolenc Lilijana, Škrbec Me-
ta;

odpoved delavca: Stritih
Daša, Kramar Marija, Novak
Stanislav;

sporazumno prenehanje de-
la: Sodnikar Majda, Pongrac
Nada, Šmrković Cemal, Verk
Gabrijela;

invalidska upokojitev: Štu-
cin Marta;

v JLA: Rozman Janez, Jer-
man Zdenko.

VSTOPI

V PRODAJNO MREŽO

od 28. 9. do 24. 10. 1973

KRANJ I — Jazbec Stani-
slava, Ladan Cveta, Dornig
Marija;

CELJE II — Jurak Marija,
Kopinšek Irena;

SOMBOR — Mujič Nikola;

MARIBOR II — Duh Mari-
ja.

IZSTOPI

IZ PRODAJNE MREŽE

od 28. 9. do 24. 10. 1973

LJUBLJANA IV — Petelin
Slavko;

TRŽIČ II — Pretnar Franc;

ZAGREB I — Pezič Ida,
Tomšič Ivan;

SMEDEREVO — Timotič
Milica;

SOMBOR — Sretić Gojko.

»čevljar« glasilo delovne skupnosti tovarne obute
»Peko« — Ureja uredniški odbor: Bedina Edi (predsed-
nik), Hvalica Slavko (namestnik), Eržen Mirjana, God-
nov Vera, Ivnik Branko, Jerebič Slava, Meglič Milka,
Podgoršek Anton, Meglič Božidar. — Glavni in odgo-
vorni urednik Meglič Božidar. — Naslov uredništva:
Peko Tržič. Telefon 70 260, int. 208 — Tisk: ČP Gorenj-
ski tisk Kranj v 2900 izvodih — Izhaja vsak prvi petek v
mesecu. List dobijo člani delovne skupnosti brezplačno.

Nagrad. križanka

IZZREBANI SO BILI

Tokrat ste, dragi reševalci poslali v uredništvo 102
križanki, kar je rekord zadnjih nekaj mesecev. V
uredništvu nam je pri zrebanju pomagala Lučka
Frantar iz tehničnega sektorja, ki je imela kar precej
dela, zaradi spet veliko nepravilnih rešitev. Izžrebala
je naslednje reševalce:

1. nagrada 80,00 din
Perne Jože, skl. zg. usnja, nabavni sektor
2. nagrada 60,00 din
Meglič Tatjana, prodajni sektor
3. nagrada 40,00 din
Logar Majda, tehnološka priprava dela, teh. sektor
4. nagrada 20,00 din
Kramar Nande, podplatna modelirnica
5. nagrada 20,00 din
Jana Roblek, prodajni sektor

Izžrebanim reševalcem čestitamo, vse pa vabimo,
da nam pošljete rešitve naslednje križanke do 20. no-
vembra v uredništvo.

ZAHVALA

Sindikalni podružnici
PEKA se najlepše zahva-
lujem za darilo.

Stegnar Silva

OGLAS

JOKSOVIČ Mile, zapo-
slen v obratu PUR —
barvarna išče stanovanje
za sebe in ženo (sobo).

Novi vrstni red prosilcev za dodelitev posojil za stanovanja

Komisija za kadrovska in socialna vprašanja v tovarni je na svoji 45. redni seji dne 4. 10. 1973 potrdila vrstni red prosilcev za dodelitev denarnih posojil in za dodelitev stanovanj v družbeni lasti na uporabo.

Vrstni red prosilcev je bil sestavljen na podlagi točkovanja po merilih za dodeljevanje posojil in stanovanj na uporabo in je naslednji:

A) Vrstni red prosilcev za dodelitev denarnega posojila za nakup stanovanja v družbeni gradnji (blok)

Tek. št.	Priimek in ime	število točk	oddelek
1.	Zalaznik Slavko	133	523
2.	Ribič Zdravko	106	521
3.	Peharc Milka	101	510
4.	Korbar Ivica	101	515
5.	Šetinc Marija	100	532
6.	Slatnar Francka	98	522
7.	Bunderle Dorca	91	528
8.	Grmšek Martina	87	515
9.	Premrl Dušan	84	600
10.	Frantar Danica	77	515
11.	Branda Irma	77	512
12.	Arzenšek Ruža	75	515
13.	Perko Irena	74	500
14.	Meglič Božidar	72	200
15.	Cinč Lojze	66	600
16.	Bečan Janez	65	600
17.	Foršček Lidija	64	512
18.	Kokalj Katarina	61	512
19.	Meglič Vera	58	528
20.	Šmid Ljudmila	57	511
21.	Boncelj Jožica	54	512
22.	Golmajer Danica	47	528
23.	Verdir Alenka	48	512
24.	Beguš Valentin	41	560
25.	Šober Marija	37	512
26.	Mikolić Darka	35	512

B) Vrstni red prosilcev za dodelitev denarnega posojila za graditev ali dograditev stanovanja ali stanovanjske hiše, ki še niso dobili posojila

1.	Meglič Nataša	76	400
2.	Kadak Marija	75	600
3.	Eigner Marija	73	512
4.	Pavelšek Darinka	72	515
5.	Česen Dože	70	320
6.	Smolej Ivan	70	320
7.	Zuran Jolanka	68	522
8.	Česen Angelca	66	512
9.	Bohinc Jože	63	600
10.	Sedej Maks	63	200
11.	Mokorel Metka	63	500
12.	Meglič Vida	62	524
13.	Sluga Marija	62	512
14.	Perko Marija	61	512
15.	Roblek Zdenko	60	511
16.	Zoran Marija	59	512
17.	Urbanc Francka	58	512
18.	Štivec Magda	53	512
19.	Poljanc Ivana	52	528
20.	Bohinc Ignac	48	531
21.	Pavlin Marija	48	510
22.	Ribnikar Anton	48	532
23.	Konjar Olga	45	528
24.	Ramšak Franc	42	515
25.	Klančar Stane	42	600
26.	Ahačič Marta	40	512
27.	Šparovec Lovro	37	512
28.	Pavlin Peter	36	600
29.	Šparovec Vinko	35	523
30.	Jenkole Angela	29	510

C) Vrstni red prosilcev za dodelitev denarnega posojila za adaptacijo že obstoječega stanovanja

1.	Lavtar Marija	62	menza
2.	Bukovnik Jakob	55	512
3.	Kous Slavka	50	530

D) Vrstni red prosilcev za dodelitev stanovanja v družbeni lasti, nad katerimi ima razpolagalno pravico PEKO

1.	Kralj Amalija	97	523
2.	Plantan Otilija	95	523
3.	Jelen Marija	92	522
4.	Justin Rezka	92	200
5.	Zaletel Anton	90	560
6.	Kogoj Vital	90	600
7.	Alić Francka	87	501

8.	Grum Aleksandra	81	515
9.	Saksida Marta	81	511
10.	Rizvič Mevlida	76	532
11.	Kogoj Marija	74	400
12.	Košir Marija	70	523
13.	Škropeta Mojca	63	512
14.	Kremenović Ljubica	62	511
15.	Škaper Drago	59	531
16.	Jazbinšek Marija	59	200
17.	Celestina Anica	56	515
18.	Kokalj Jožefa	32	522
19.	Srečnik Joži	38	500
20.	Škrjanc Marija	24	512

Poleg v vrstnem redu upoštevanih prosilcev, ki še niso dobili posojila, so bile tudi prošnje za dodatna posojila (prosilci, ki jim je že bilo odobreno posojilo za nakup stanovanja v blokovni gradnji) in za dodelitev naslednjega obroka (prosilci, ki jim je že bilo odobreno posojilo za individualno gradnjo):

A) Seznam prosilcev za dodelitev dodatnega denarnega posojila za nakup novega stanovanja v družbeni gradnji

1.	Kokalj Franc	522
2.	Lavsegar Marica	530
3.	Planinec Tatjana	400
4.	Pernuš Ela	512
5.	Zupan Peter	600
6.	Slapar Draga	530
7.	Meglič Franc	510
8.	Meglič Vinko	510

B) Seznam prosilcev za dodelitev naslednjega obroka posojila za graditev ali dograditev stanovanja ali stanovanjske hiše

1.	Marković Milena	512
2.	Stegnar Ciril	miz. del.
3.	Kralj Anton	530

Prostih je bilo 40.000,00 din sredstev za dodelitev denarnega posojila za nakup stanovanj v blokovni gradnji. Zato je komisija lahko odobrila le tri dodatna posojila in sicer naslednjim prosilcem:

1.	Kokalj Franc	30.000,00 din
2.	Planinec Tatjana	5.000,00 din
3.	Lavsegar Marica	5.000,00 din

Vse ostale vloge se bodo zadržale kot nerešene v evidenci. Komisija jih bo reševala v letu 1974.

Marija Freljih

Mladost na stopnicah

Verjetno ni nikogar med nami, ki ne bi gledal vsaj ene epizode nove slovenske mladinske nadaljevanke »Mladost na stopnicah«. Glavno vlogo v novi barvni nadaljevanji je režiser France Štiglic zaupal mlademu Tomažu Jazbecu iz Križev, ki je zaposlen v naši tovarni kot čevljarjski tehnik — pripravnik. Zaposil smo Tomaža za kratek pogovor. Seveda je pogovor najprej stekel o njegovi prvi filmski vlogi (Tomaž upa, da to ne bo tudi zadnja).

Kako gledaš na svojo vlogo v filmu?

»Moram povedati, da sem film videl že prej preden je le-ta prišel v televizijski program. Žal pa nismo gledali posameznih kadrov filma med snemanjem, tako da ni bilo moč ničesar popraviti. Zagotovo pa bi svojo vlogo s sedanjimi izkušnjami bolje odigral. Pri snemanju smo velikokrat pogrešali lektorja, ki bi nam pomagal, da bi bile naše izgovorjene besede čim bolj naravne.«

Ali lahko poveš kako izgleda snemanje takega filma?

»To je precej obširno vprašanje. Pri filmu poleg igralcev in režiserja sodeluje še mnogo drugih, prav tako potrebnih ljudi od šminkarja pa do kamermana. Mogoče bi bilo bolj zanimivo, če opišem snemanje prizora, ko me »mama« (Majda Potokarjeva) udari na lice. Mislil sem, da bo ona samo položila roko na moj obraz, nekdo pa bo plosnil in stvar bo urejena. Zgodilo pa se je drugače. »Mama« me je močno udarila na levo lice, tako da sem bil za trenutek omočen, nato pa sem se z roko pogladil po desnem licu. To je vzbudilo vsej filmski ekipi veliko smeha in prizor smo morali ponoviti, tako da sem po drugi preiškušnji imel že rahlo oteklino na obrazu.

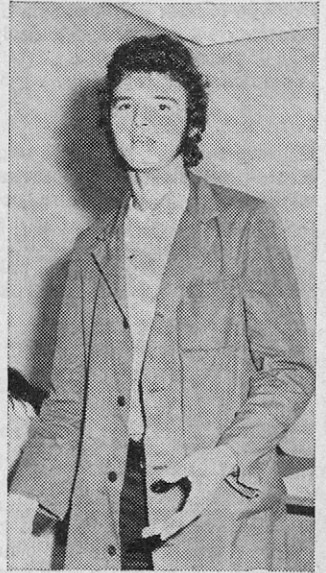
Moram reči, da je bilo vzdušje med snemanjem enkratno in da smo se dobro razumeli.«

Zakaj si se odločil za poklic čevljarjskega tehnika?

»Pri petnajstih letih se resnično težko odločiš o svojem bodočem poklicu. Brat Franci mi je svetoval, naj se vpišem na srednjo čevljarjsko šolo, ki je bila prav tedaj ustanovljena. Ni mi žal, da sem se odločil za ta poklic.«

Kakšno se ti zdi tvoje pripravnštvo?

»Kot pripravnik bi želel imeti več konkretnih nalog. Zdi se mi, da nam je zaradi pomanjkanja časa, posvečeno premalo pozornosti. Tega pa ne morem trdit za mojega mentorja Jožeta Močnika,

ki kljub obilici dela vedno najde čas tudi za nas.«

Si eden redkih srednješolcev, ki so se takoj po prihodu v tovarno vključili v delo mladinske organizacije. Kakšno se ti zdi njeno delo?

»Menim, da smo v zadnjem času popustili naši aktivnosti. Za uspešno delo mladino, da izboljšamo naše medske organizacije bo potrebna sebojno obveščanje in pa izboljšamo odnos med mladimi in njihovimi nadrejenimi, kajti znano je, koliko problemov je že bilo zaradi medsebojnega nerazumevanja.«

V pogovoru sva se nenehno vračala k filmu. Zdelo se mi je, da je Tomaž v svojih besedah in kretnjah popolnoma podoben Cirilu iz filma.

Sredi novembra bo Tomaž stopil na novo stopnico svoje mladosti, odšel bo k vojakom.

B. M.

Posplošena analiza nesreč v septembru 1973

Datum: 1. 9. 1973

Delovno mesto: izravnalec delovnega takta

Kratek opis nesreče: Zgornja stopnica, na katero je stopil je bila mastna, kar je povzročilo, da mu je noga spodrsnila in je padel. Ker se je hotel ujeti, se je zasukal, toda z desno stranjo prsnega koša je udaril v vijak, ki je nameščen na cevi.

Posledica: Poškodba prsnega koša

Datum: 1. 9. 1973

Delovno mesto: ne — pot na delo

Kratek opis nesreče: Ker je tekla, ji je na pesku spodrsnilo in je padla.

Posledica: Poškodba kolena desne noge.

Datum: 3. 9. 1973

Delovno mesto: ne — pot na delo

Kratek opis nesreče: Na čevlju se ji je zlomila peta, zaradi tega je nerodno stopila.

Posledica: Zvini leve noge v gležnju.

Datum: 3. 9. 1973

Delovno mesto: potolčenje okoli pete

Kratek opis nesreče: Nastavka za oblikovanje opetja ni dobro nastavljen. Ko je z nožnim pedalom pognal stroj, se je pod tlakom ročice stroja, ki pritiska nastavek na opetje le-ta zaradi slabe nastavitve spodmaknil, kar je povzročilo, da mu je pod pritisk stroja prišel palec leve roke.

Posledica: Zlom palca leve roke.

Datum: 6. 9. 1973

Delovno mesto: kuharica

Kratek opis nesreče: Ker so bila tla mokra in spolzka, ji je spodrsnilo in je padla.

Posledica: Zlom leve roke v zapestju.

Datum: 5. 9. 1973

Delovno mesto: tolčenje in likanje petnega sedla

Kratek opis nesreče: Ker je kopito položil na rob vozička na tekočem traku, mu je padlo na nogo.

Posledica: Zlom prsta leve noge.

Datum: 7. 9. 1973

Delovno mesto: brizgalec modelov z ločilcem

Kratek opis nesreče: Ker so bila tla mokra, mu je spodrsnilo in je padel.

Posledica: Poškodba leve roke v zapestju.

Datum: 12. 9. 1973

Delovno mesto: notranji transporter

Kratek opis nesreče: Ko je hotel skočiti na tovarnjak, mu je spodrsnilo, pri tem pa se je udaril na levo stran prsnega koša.

Posledica: Poškodba prsnega koša (notranje krvavitve).

LITERARNI KOTIČEK

Tik pred zaključkom redakcije je v uredništvo prišel prispevek za naš vse bolj brani literarni kotichek. Ker je snov tega prispevka vezana na počastitev 1. novembra, ga uvrščamo v naše glasilo. Prispevek spet ni bil podpisan, zato vabimo mlado avtorico, da nas obišče v uredništvu.

Urednik

Grobovi, drugi domovi naših najdražjih

Zastrmin se v majhno svečko, ki jo je prižgala drobna ročica triletnega dečka. Plamenček se nemirno pozibava v lahmem vetru, deček preplašeno gleda, boji se, da sveča ne ugasne.

Komu razsvetljuje temni dom ta svetli plamenček.

Materi, očetu, otroku, bratu, sestri ali prijatelju; našim najdražjim, katerim je življenje iz različnih razlogov bilo skrajšano za leto, dve ali za vsa leta.

Zavidam jim večni mir, mir po katerem tako hrepenim, toda sredi ropota današnjega življenja je mir le beseda, ki izgublja pomen in izginja v pozabo. Beseda manj, ledeno mrzla strojnica več, ki bo zdrdrala na tisoče besed, da utiša že molčeca usta.

Vsi, ki ležite pod lepo urejenimi grobovi, vsi ste v življenju bili za nekaj prikrajšani, toda imeli ste tisto česar človek kmalu ne bo več imel. Umrli ste kot ljudje, s srcem in dušo. Bliža se trenutek, ko človek ne bo več človek, ampak robot z jeklenim srcem, ki v zemlji ne bo strohmelo, gradilo bo novo zemeljsko skorjo, po kateri bo najrazvitejše bitje zemlje zdrselo v prepad (uničenje) lastnega uničenja, katerega načrt si je samo naredilo.

Deževati je začelo. V svet resničnosti me prikljče otroški jok. Jokal je deček. Svečka, ki jo je prižgal na mamičinem grobu je ugasnila.

Datum: 16. 9. 1973

Delovno mesto: pomočnik modelnega mizarja

Kratek opis nesreče: Pri rezkanju z ročnim rezkalnim strojem se je sprostil oster kovinski delec in mu priletel v oko, ter se mu vanj globoko zarjnil.

Posledica: Poškodba očesa.

Datum: 20. 9. 1973

Delovno mesto: prirezovalec zgornjih delov in podloge

Kratek opis nesreče: Ko se je nagnil čez »koz« je stopil na gladko podlogo, ki je bila na tleh, zato mu je spodrsnilo.

Posledica: Poškodba leve strani prsnega koša.

Datum: 20. 9. 1973

Delovno mesto: vodja skladišča podplato

Kratek opis nesreče: Stopil je na rob palete, pri tem mu je spodrsnilo.

Posledica: Z levo stranjo prsnega koša je udaril ob rob zaboja (zlom rebra).

Datum: 21. 9. 1973

Delovno mesto: samostojni orodjar

Kratek opis nesreče: Pri izbijanju vlitega kalupa s kladivom, se mu je kladivo odbilo in ga udarilo v nart desne noge.

Posledica: Poškodba desne noge.

Datum: 27. 9. 1973

Delovno mesto: dostavljalec vozičkov

Kratek opis nesreče: Voziček je naložil previsoko, zato je zdrknul in mu poškodoval glavo.

Posledica: Poškodba glave (udarec).

Povzetek:

Iz analize nesreč pri delu vidimo, da je bilo v mesecu septembru v naši matični tovarni skupno 13 nesreč pri delu in na poti na delo in z dela. Zaskrbnjujoče je to, da je število nesreč doseglo rekordno vrednost v tem letu. V glavnem so bile le lažje nesreče, toda vsaka od njih nas opozarja, da bi se lahko končala s težjimi ali celo težkimi poškodbami.

Ce pogledamo, kje so se nesreče pripetile, vidimo, da sta se dve pripetile na poti na delo, 11 pa na delovnih mestih. Opozoriti moramo na štiri precej resne poškodbe prsnega koša, ki se v tistem trenutku, ko je do nesreč prišlo, res niso mogle preprečiti, ker je bil vzrok vseh treh poškodb spodrsnjaj. Preventivni ukrep bi morali iskati v tem, da bi spodrsnjaje preprečili s čiščenjem tal. Razmeroma precej resne poškodbe so bile tudi trije zlomi. Opozoriti moramo na poškodbo očesa, ki je bila posledica neuporabe zaščitnih očal, ki so bila predpisana.

Ce vse nesreče analiziramo z vidika vzrokov zanje, ugotovimo, da je kot vzrok nesreč prevladoval subjektivni faktor.

Pavel Femc

11 golov preveč

Ze v prejšnji številki Čevljarja smo poročali o pričetu prvenstva osnovnih organizacij sindikata naše občine. Naša ekipa, ki je vseskozi igrala oslajljena (brez Nika Hladnika) je premagala vse svoje tekmece, edino z najhujšim konkurentom ekipo BPT, pa je že v prvem kolu igrala neodločeno. V drugem kolu smo premagali ekipo TIKO-ROG s 16:12, v tretjem kolu smo brez boja zmagali z ekipo Mesarskega podjetja z rezultatom 7:0, v četrtem kolu smo visoko porazili ekipo Gradbenega podjetja s 27:12 in v zadnjem kolu kombinirano ekipo prosvetnih delavcev in Tovarno kos in srpov z 19:15. To pa je bilo premalo, da bi osvojili prvo mesto, kajti ekipa BPT je svoje tekmece porazila še z večjim gol razlikamj in tako na koncu zasedla prvo mesto. Naša ekipa je bila najbolj učinkovita v napadu, nekoliko slabša pa v obrambi, kljub dobrim vratarjem. Tako smo dosegli celo dva gola več, kot ekipa BPT, vendar prejeli kar

13 golov več kot ekipa BPT.

Kaj lahko rečemo za zaključek? Tekme so pokazale veliko zanimanje za take vrste prireditve in tekmovalja med delavci. Preseneča tudi velik obisk gledalcev na teh tekmah, ki so z vsem ognjem spodbujali svoje ekipe. Občinski sindikalni svet skupno s tehničnim organizatorjem, roketno sekcijo TVD Partizan Tržič zasluži vse priznanje za odlično izvedbo celotnega tekmovalja.

Po končanih tekmah je predsednik občinskega sindikalnega sveta tov. Ivko Bergant podelil pokale in diplome vsem ekipam in najboljšemu strelcu.

Končni vrstni red: 1. BPT 9 točk, 2. PEKO 9 točk, 3. TIKO — ROG 6 točk, 4. Tovarna kos in srpov — prosvetni delavci 3 točke, 5. Gradbeno podjetje Tržič 2 točki in 6. Mesarsko podjetje 1 točka. Najboljši strelce prvenstva je bil Dane Vidovič (prosvetni delavec) z 31 zadetki.

B. M.

V novembru v paviljonu NOB dve zanimivi razstavi

Prav je, da bralce Čevljarja že vnaprej opozorimo na pomembne razstave, ki jih v paviljonu NOB prireja Delavska univerza Tržič. V novembru bosta odprti kar dve razstavi, ki bosta brez dvoma vredni, da si ju ogledamo.

Prva bo odprta 10. novembra in jo bomo lahko obiskovali samj ali v skupinah katekerikoli dan do 26. novembra. Ta razstava nam bo predstavila nekaj del enega izmed takoiimenovanih renesančnih slikarjev, L. Cranacha st. Renesanci slikarji so vnesli v slakarstvo marsikako novost zlasti v pogledu na kompozicijo podobe. Nemški krog renesančnih slikarjev, kateremu pripada Cranach, pa je zanimiv še zategadelj, ker odseva iz njegovih del ves tisti nemirni čas, v katerem se je tedaj znašla Evropa. Naj iz tega časa omenimo le nastop Martina Lutra, ki je deloval več let v istem mestu, v katerem je imel svojo delavnico Lukas Cranach, in s katerim je Cranach navezal najožje stike. — Razstava, ki jo bomo imeli torej priložnost obiskovati sredi novembra je bila pripravljena v NDR lansko leto v počastitev 500-letnice slikarjevega rojstva, zdaj pa jo je posredoval konzulat NDR v Zagrebu tudi nam.

V torek, 27. novembra pa bo odprta v paviljonu NOB druga pomembna razstava, ki so ji botrovale prav tako velike obletnice, obletnice ki pa so nam še mnogo bližje: 500-letnica prvih začetkov uporav tlačenega kmečkega ljudstva na Slovenskem ter 400-letnica velikega slovensko-hrvatskega kmečkega punta. To poučno razstavo je pripravil Gorenjski muzej iz Kranja in nam bo na voljo prav ob dneh praznovanja Dneva republike. Skupinam, ki bodo vnaprej javile svoj obisk, bo delavska univerza priskrbela strokovno vodstvo po razstavi.

Še to: pri vseh otvoritvah razstav bodo prispevali k slovesnejšemu vzdušju izvajanja instrumentalnih ali vokalnih ansamblov. Tako bomo n. pr. ob otvoritvi razstave reprodukcij Cranachovih del imeli v gosteh trio bratov Lorenz, na kar posebej opozarjamo!

prof. Josip Rakovec